

Sorry, to se stává!

Paní Podnikatelka z malé vesnice na severní Moravě (občanům docela hezkého Města Albrechtic se tady hned omlouvám, ale bude snad zřejmé proč jsem význam jejich obce snížil) srazila v Krnově na přechodu pro chodce dvě malé děti. Holčička zemřela, chlapeček byl s těžkým zraněním převezen do nemocnice a dál nevím.

Paní Podnikatelka, jak psal bulvární plátek, to komentovala slovem „Sorry“ nebo možná taky slovy „Sorry, to se stává“ a možná se snažila otci, který na ni křičel „Vy jste mi zabila dceru“, chlácholivě poplácat po rameni. Možná byla Dáma Podnikatelka v šoku, avšak nicméně posléze odkráčela, či spíše odjela. Za kšeftem na Opavu.

Tušil jsem, kde se to stalo, to místo znám a vím, že tam je nutno jet zvlášť opatrně a taky tam byla celé léta omezená rychlost. Přestože jsem z jiného konce republiky pár dní na to jsem tam náhodou projížděl A díval jsem se, kde se to asi tak mohlo být. A viděl jsem to. U sloupu pouliční svítlny byla navršena hromada květin a u nich, s hlavou do těch květin zabořenou, klečela žena.

Smrt malého dítěte je tragedie vždy, za takových okolností hrůza nebo hnus, jak to kdo cítí. Jenže ty květiny, bylo jich hodně, tam museli navršit i lidé, kteří tu holčičku neznali. Proč? Nebývá to u nehod zas tak běžným zvykem.

Stejně tak kladli neznámí lidé květiny na místo, kde vyhasl na silnici život tří policistů. Ty pro změnu zabil totálně ožralý Pan Podnikatel, snad jménem Bulava. Komplic řval na svědky, že pokud nebudou držet hubu, tak je zabije. Bulava, Pan Podnikatel tak asi 25 let, v autě za miliony, vysoká rychlost v osadě, zhasnutá světla v noci. Jak dokázal vydělat tento pan podnikatel takové peníze, když ostřílení a zkušený kapitáni průmyslu a bankovníctví, také Páni Podnikatelé, je prodělávají rovnou po miliardách? Kdyby si Pan Podnikatel nepřerazil hnáty a kdyby ti mrtví muži nebyli od policie, Pan Podnikatel by také bez velkých problémů odkráčel. Vyskytla se snad přece nakonec i teze, že si za to mohli policajti vlastně sami, ne? Jenže rozzuření policajti vzali do vazby Bulavu i komplice a obvinili další pasažérku, děvku, která chtěla z místa nehody zdrhnout. A dali zřejmě najevo, že si, tentokrát bez velkých círátů, zajedou i pro mizeru soudce. Takže Bulava dojel.

V Plzni zabil další ožralý podnikatel tři mladé lidi čekající na tramvajovém ostrůvku. Pan Podnikatel zůstal hněvem obyvatel ovšem nedotčen. Vlastně ne tak docela. Přestěhoval se někam do Pardubic. V Ostravě hájil Pan Obhájce Pana Podnikatele, který, opět ožralý, zabil před ním jedoucího motocyklistu, který zastavil na červenou a použil velmi pádný argument. Na Pana Podnikatele alkohol nepůsobí. A zřejmě ho před spravedlností uhájil.

Tak tohle mi proletělo hlavou, když jsem viděl v Krnově ty květiny a tu plačící ženu. Něco mi tak nějak říkalo, že to není ta Paní Podnikatelka. Takže odpověď na otázku proč květiny od neznámých lidí? Je to jednoduché. Začínáme Jich mít plné zuby!. Právem. My dnes už víme, že právem a oni to vědí také. Je to silné ale je to tak.

Všimněme si jedné věty:vyrůstal ve světě lží a polopravd, které byly o to komplikovanější, čím nesnesitelnější byla pravda. Obdobně jako všichni z jeho generace byl i on nucen ideologicky věřit surrealitě.... Tak tato věta není o marasmu občana z transformace naší

společnosti k prosperitě a demokracii, je z díla Françoise Thomové o Lavrentiji Berijovi, lidovém komisaři bezpečnosti SSSR tedy šéfovi NKVD (1899-1953). Je to věta o podstatě totality a arogance moci. Souvislost žádná? Za totálního systému se za pravdu, kterou nechtěla mocenská elita slyšet, platila velmi vysoká cena. Platilo se i krkem a to vlastním. Jenže když se za pravdu platí penězi a to cizími, ceny rovněž velmi, velmi vysoké, se zdrcujícími výsledky pro občany, tak už to totalita není? Není třeba ale náhodou, vzhledem k obrovskému rozsahu, i horší?

Advokát a právník Tomáš Sokol napsal, před nedávnem nový článek na staré liberální téma, vyjadřující jeho hluboké přesvědčení, že v právním státě se občan o sebe musí postarat sám. Opomněl objasnit na základě čeho.

Ministr, tedy občan z občanů sobě rovných ten rovnější, vyjádřil svůj osobní názor. Nikoho nepomlouval, na přímý dotaz Bojar odpověděl, že „Firmu Coneco s.r.o. nepovažuje za seriózní“. Ne, ministr neřekl, že není seriózní, jen to, že ji za takovou nepovažuje!

Co měl, podle představ liberálů, demokratů a politiků, vykladačů spravedlnosti a morálky, říct? Že o té firmě nic neví, když věděl! Že je skvělá, když si to nemyslel? Minimálně v tom byl kus jasnozřivosti, když majitele Pana Podnikatele Šťávu (firma se posléze přejmenovala na Diag Human s.r.o). hledá Interpol v 17 státech. Nejde o známou aféru, jde o fakt, že právní řád liberálního státu (našeho) konstatuje, že podnikatel nesmí být poškozen a to ani informací, která je pravdivá! Na tom postavila arbitráž svůj požadavek. Cena jsou miliardy, které ale nezaplatí autor „pomluvy“, budiž, ale ani autoři pokřivené ideologie. Ale platí občan. Tak funguje moc výkonná, soudní a zákonodárná, která se navždy zbavila totality?

Jaké informace může, za tohoto chápání práva a práv, občan o stavu společnosti získat a jak se jimi má řídit, zodpovědný sám za sebe a nedostat se při tom do velkých problémů. To Pan Advokát Tomáš Sokol neříká.

Na novinových stránkách se vedou diskuse o tom, jestli nacpat do vyrabovaného Zetoru další a další miliardy, když se ty předešlé minuly účinkem? Má zůstat zachován sociální smír anebo nechat působit trh bez intervencí státu? Nikde však nepadne ani slovo o tom jakým procesem byl přiveden ke krachu podnik se světoznámou výrobou a zajištěným odbytem. Proč privatizace vedla k přesně opačnému výsledku než bylo gaunery proklamováno a ani slovo o tom, kam se poděly miliardy z předešlých sanací. České plynárenství bylo spojeno v jeden celek, byly k tomu přidány výnosné tranzitní plynovody a vše skončilo v rukou monopolního zahraničního majitele. Kam se ale poděly miliardy z této transakce, která proběhla před pouhým rokem a proč je pro domácnosti, které vsadily na ekologii a proklamovanou výhodnost a další kecy, dnes zajímavější topit kravskými lejny? Zjevná blbost, v zemědělství probíhá stejný, paralelní proces a kravských hoven je málo. Prostě donekonečna.

Základem demokracie je informovaný občan. To platilo vždycky. Vždycky z toho měla mocenská elita hrůzu. Na venkově je u nás Internet dostupný asi tak, jako pro honáky v Tibetu. Ministr informatiky Mlynář konstatuje, že třeba děti podnikatele používají doma Internet a náklady jdou na účet firmy. Řadový občan cvakne všechno sám a přitom je to drahé. A co třeba počítače, pane Mlynář ? A cesty do práce a do bordelu autem? A dovolené

na Kanárech. Vybavení přepychových vil Jo Pane Mlynář! To byste se divil. A že se s tím asi jako nedá nic dělat. Tak to byste se pane Mlynář, asi taky divil.

Privilegia mocenské elity jsou mnohem větší než v totalitním systému a jsou ideologicky podpořena, pracovitostí, šikovností a odvahou nést riziko u Pánů Podnikatelů, ovšem. To si snad někdo dělá prdel? Zním dva muže ve malém jihočeském městě. Jeden zprivatizoval malý strojírenský podnik, vzal na sebe tíži a zodpovědnost doby, podnikatelské riziko, druhý, pohodlný a nezodpovědný trouba, zůstal v tom podniku konstruktérem a rozhodl se neriskovat nic, smířil se s málem. Tak ten první přivedl podnik k totálnímu krachu a nedotčen žije, doslova i obrazně za vodou, v přepychové vile, městem se občas prohodí v limuzíně, druhý skončil na dlouhá léta na dlažbě. Nicméně se na něj letos usmálo štěstí. Je podzim a Obecní úřad mu dohodil hrabání listí. Zním dva muže, jako pracovník i odborník byl ten druhý nesrovnatelně lepší.

Dva miliony lidí, možná více, získalo zkušenost s dlouhodobou nezaměstnaností, milion dlouhodobě nezaměstnaných asi tak doopravdy současně je, když statistiky oficiálně vykazují 600 tisíc. Navzdory všem žvástům o železné, neomylné a všemocné ruce trhu, tudy cesta k prosperitě nevede. Ani náhodou. A nevede tudy ani cesta k demokracii. Pokud to někdo tvrdí, je to účelový žvást, ovšem věřit mu, to je obyčejná slabomyslnost.

Má společnost kalibr, kterým by mohla věcně poměřit procesy, které s v ní odehrávají, na který by se mohl spolehnout politik i občan? Kupodivu ano a pár odstavců dále to snad vysvětlí.

Je to zdravotnictví. Rád s k němu vracím i když nejsem ani felčar, ani zdravotní sestra a dokonce nepracuji ani v pohřebnictví. Ale kalibr to je a není těžké pochopit proč.

Stát se rozhodl nasypat další miliardy z peněz daňových poplatníků do krachujících nemocnic. Dokonce i konzervativní liberálové se dovolávají ochrany majetku svých chudších bližních, s tím, že takový proces nemá cenu a ani v minulosti neměl, dokud nedojde k systémovým změnám. Debatu o nich však započne „sociální demokracie“ v příštím roce. Pro jistotu, až budou prachy v talonu. Začíná to být srozumitelné.

Nejdřív se chytla Součková s, jak se s oblibou tvrdí, hochštaplerem Rathem. Součková vmetla Rathovi, že usiloval v minulosti demisi Davidovu, což se povedlo a teď usiluje o demisi její, což se nepovede! Rath jizlivě zavzpomínal na staré dobré časy, kdy byl ministrem Fišer (ministr zdravotnictví mezi ministrem Davidem a ministrem Součkovou). To ovšem nejsou jen společenské drby. David usiloval o znovuzavedení regionálních center, které by určovalo a hlídalo zdravotní politiku na úrovni krajů, okresů a měst a tedy systém konkrétní politické a ekonomické odpovědnosti. Znovuzavedení systému hlavních odborníků, kteří by hlídali ve stejném schématu podřízenosti odbornost a je zde opět prvek konkrétní osobní odpovědnosti. A pak David začal prosazovat něco, na co okamžitě dojel. Lékovou politiku ministerstva. Obchod s léky a provize s nimi spojené jsou zdrojem nekontrolovaných zisků (a zdrojem nekontrolovaných ztrát na druhé straně ovšem) a je to neporušitelné liberální tabu. Protože se David inspiroval organizací komunistického zdravotnictví, bylo možno ho jednoduše označit za pitomého bolševika. David hledal řešení! Ven!

Součková vytáhla jiný kalibr. Veřejnou kontrolu zdravotních pojišťoven. Jsou v nich přece veřejné peníze, ne? To ovšem nemyslí každý, veřejné peníze v soukromé

instituci jsou – soukromé peníze. Na to si konzervativní liberálové (tedy u nás) sáhnou nedají. Protože se neinspirovala organizací komunistického zdravotnictví, které Všeobecnou zdravotní pojišťovnu neznalo, bylo nutno ji jednoduše označit za pitomou krávu. Součková hledá řešení! Ven!

V celém zdravotnictví se jako červená nit táhne problém léčebných standardů, tj.: jaký postup se má při té které nemoci dodržet. Určitým způsobem tento problém vyplňoval systém hlavních odborníků. Co to v praxi znamená. Kdejaké chirurgické pracoviště začalo dělat v minulosti velmi výnosné transplantace kloubů. Renomované ortopedické ústavy pak nedělaly nic jiného než re-operace, tedy opravy. Tenhle bordel stál ohromné částky a vystavoval pacienty nesmyslnému riziku a David tomu udělal rázný konec. Ty ortopedie zrušil. Protože ve svém názvu slovo ortopedie nesly právě jen ty skutečně odborné, rušil právě ty. Nebyla to blbost, byla to zákonitost.

Tak umí si někdo představit co by s tímhle udělala neviditelná ruka trhu? Já ano!

O čem že je to řeč?.

Regionální ústavy, hlavní odborníci, léková politika, léčebné standardy a kontrola veřejných prostředků ve zdravotních pojišťovnách jsou roztomilé, romantické a pitomé. Stejně jako je pitomá představa jakéhosi doktora Berky o změně vztahu lékař-pacient na vztah lékař-zákazník jako všeléku na problémy zdravotnictví.

Metody soudobé léčby představují komplexy velice složitých a povětšinou drahých přístupů a sehrané týmy profesionálů. Nelze také vybudovat moderní chirurgii z daru milionáře, který si na zdravotnictví vzpomene v okamžiku, kdy ve svém bavoráku rozbije držku. Ve všech zmiňovaných představách je určité rozumné jádro, ne že ne, ale je to asi tak všechno.

Napadlo někdy vlastně doktora Berku proč ve zdravotnictví vlastně nikdy neproběhla masová privatizace? Stojí za úvahu, proč! A tady už se zdravotnictví dostává do obecné polohy a to co platí v něm, platí v celé společnosti, soukromé i státní oblasti. To co chybí v celé společnosti chybí i v něm. Co to je?

Ve zdravotnictví? Chybí systematická a kompletní analýza dostupných dat jak efektivity jednotlivých zařízení a léčebných výsledků. Ne na úrovni krajů, ale do úrovně okresů, nemocnic, a proč ne jednotlivých lékařů. Nikdo se nezabývá skutečnými příčinami velmi značných disparit a v důsledku pak ekonomických ztrát. A teprve odsud mohou ve skutečnosti vzejít opravdu rozumné návrhy na řešení.

Ovšem. Pokud se podobné studie sporadicky objeví, velmi brzy lze namítnout, že už vlastně vycházejí se starých údajů a politik si oddychne.. Kdesi na této stránce je umístěna kopie práce lékaře, který upozornil na naprosto nesouměřitelný poměr nákladů a skutečných léčebných výsledků u různých metod léčby rakoviny. A? Nanejvýš nevole odborné veřejnosti! Jaké odborné veřejnosti? I to tam je.

Je to neschopnost ministerských pracovníků, politiků, podnikatelů, elity národa? Samozřejmě že ne! Je to mazanost a vlastní zainteresovanost. Ušetří se tak spousta práce, proč je zdravotnictví, nebo to či ono, v naprosté krizi nikdo vlastně neví, nejsou bohužel známy příčiny (řekni, že to nejspíš způsobili komunisti, to u šéfa zabere). Hledat alternativy a optimální řešení, no to už vůbec ne! Taky na základě čeho, že jo? A je volná cesta

k nekontrolovatelným tokům peněz, korupci, klientelismu. Řešení se hledá, pokud se hledá, bez systému, případ od případu, jednou podle onoho, podruhé podle jiného ideologického klišé. Pokud se v procesu transformace zdravotnictví a co je podstatné i jinde, objeví něco pozitivního, je to jen náhodný jev.

A tady se ve zdravotnictví jasně projevuje to co frustruje celou společnost. Školství, armádu, polici, kulturu a všechny složky moci výkonné, soudní i zákonodárné, a třeba i výběr daní. Nedostatek informací jako základ, místo hledání příčin odkazy na minulost a nepoučitelné občany, místo hledání řešení ideologické floskule a světový názor veksláků. Motivace je jasná. Cesta k pohádkovým majetkům, aniž by za to společnost cokoliv dostala. Klondajk privatizace pomalu končí, apetit mocenské elity však nikoliv. Český občan se oškubat dá. Ale třeba americký investor nikoliv. Tudy cesta nevede jak ukázal Viktor Kožený, přestože měl školu – no, jednu z nejlepších!

Moc toho z představ sametové revoluce nezůstalo. Bylo by směšné, kdyby demokratické volby byly považovány za dostatečný „výdobytek“ demokracie. Demokracie nabude poněkud rozmazané kontury, když zjistíme, že ve městě vládne místo stranického tajemníka majitel nevěstince a jeho kumpáni. Pět procent hlasů voličů stačí ke zvolení senátora, devadesát procent k zastavení podivné neekologické aktivity nikoliv, jak nedávno poukázal Keller. Naprostá většina obyvatel chápe vstup do EU jako krok, který politikům u moci, mocenským strukturám konečně zatne tlápek. Je to očekávání, bohužel, poněkud sentimentální.

Proč se nikdy neprivatizovalo zdravotnictví je kardinální otázka a je na ni i kardinální odpověď. Zkrachovalý podnik kdesi v Horní Dolní je lokální záležitost. Nebudeme vyrábět to či ono? Nevadí, prostě se to bude dovážet a na trhu se to nakonec objeví. Ale se zdravotnictvím je to jiné. Týká se všech sociálních a věkových skupin, selhání ohrožuje životy a to po tisících. To není kšeft, to je politikum a pěkně o hubu! Zkrachuje-li krajská nemocnice nedovezeme jinou z Japonska.

Otcové privatizace velmi dobře věděli, že privatizace a transformace sama kýžený hospodářský růst nepřinese, nikdy nemůže a nikdy to ale nepřiznali! A potřebovali čas..

Kdyby měli privatizátoři a transformátoři onu bezmeznou důvěru v neviditelnou ruku trhu a opravdovou víru v majetek jako ve všelék na všechny problémy společnosti, jak bezpočtukrát proklamovali, transformovali by zdravotnictví také. Ale byl tady fakt, že ve Spojených státech, které jsou velice liberální co do podnikání a velice neliberální pokud jde o porušování hospodářské soutěže, je zdravotnictví spolehlivá karta v rukou demokratů. V Anglii hrátky se zdravotnictvím stály a stojí konzervativce dlouhá léta politického ústraní. Otec privatizace Tříška kdysi prohlásil, že nás privatizace přišla vlastně velice levně. Inu, stálo to za to! Jak komu! Bilion celospolečenského dluhu, milion nezaměstnaných a 14 let totální hospodářské stagnace. HDP je stále na úrovni roku 1989. Zatím měla privatizace a transformace jen jeden rozměr, byl to bluf, jak velmi snadno přijít k majetkům

Privatizace zdravotnictví by to ukázala velmi, velmi rychle (dokonce možná rychleji než se dá postavit přepychový palác) a přece jenom bylo tedy zapotřebí více času.. Lze namítnout, že soukromé zdravotnictví existuje a není tak docela neúspěšné. Jenže, za prvé, i začínající podnikatel v tomto oboru dosáhne i jednoduchými metodami řízení soukromého podniku pozoruhodných výsledků. Státní zdravotnictví není totiž řízeno vůbec! Za druhé, vybrané subjekty podnikají podle jiných ekonomických pravidel, veřejné prostředky nejsou přece pod veřejnou kontrolou., jak víme! A za třetí, podniká se jen v tom, co nese!

Čím asi může být podnikatelka v malém městě na úpatí Osoblažské vysočiny? Butik, nádražní bufet, výroba rakví, sklad pašovaného zboží z Polska? Kapitánka průmyslu, pro kterou je jeden život dítěte pod hranicí vnímavosti? To sotva. Pokud si naše podnikatelská a politicko-mocenská vrstva neosvojí velmi rychle patřičnou míru etiky a zodpovědnosti a osobně velmi pochybuji, že je to vůbec možné, pak není rozumný důvod dále umetat cestu. Je to cesta do pekel. A velmi zlé je, že úroveň a soudnost spolu s nimi ztrácíme i my! Ryba sice smrdí od hlavy, ale posléze smrdí celá!

A stačí přitom jedny obyčejné volby, pokud bude za necelé dva roky koho volit. Ale to je jen naše věc.

Můžeme pak ale třeba podnikatelským Pánům a Dámám poklepat po rameni taky a říci: „Sorry, to se stává“. Pokud by to takhle mělo jít dál, nebudou dokonce ani květiny, ani pláč. Skřípění zubů, to jo. To беру. No a?

P.V.S.